

Bárány születik

Mátyás napjának reggelét szikrázó sugarakkal köszöntötte a nap. A tél batyuba kötötte utolsó rongyait, és sietve távozott. A föld végre kibontakozott a fagy kemény szorításából, és megkönnyebbülve lélegzett fel. Illatát mélyen magukba szívták az ébredező fák, és sóhajuk nyomán rügyek pattantak az ágakon.

A tornácra kilépő Jánoska fülét egy bárány bégetése ütötte meg. Szaladt a hodályba, hogy megnézzze kedves juhocskája ma született bárányát. Ott találta a kicsi jószágot az anyja mellett, aki fiacskája gyapját nyalogatta szárazra.

Jánoskának azonnal feltűnt a kisbárány apró gyűrűkbe göndörödő, fényes fekete bundája. Azonmód el is nevezte Fürtösnek. Az anyajuh meleg barna pillantással követte Jánoska kezét, amint végigsimította az aprócska állat fejét. Ekkor lépett a hodályba János gazda.

– Édesapám! Megszületett az első bárány – újságolta örömmel a gyermek.

– Látom, fiam. Úgy hiszem, hamarosan világra jönnek a többiek is. A Jóisten segédelmével hat báránnyal gyarapodunk ebben az esztendőben. Lesz, kiket legeltess a réten. Mire megszületik a testvérkéd, már szép kövér juhocskáid lesznek.

Jánoska elégedetten járatta végig tekintetét az elnehezült jerkéken, és már látta is maga előtt a kicsi nyáját, aminek ő lesz majd a gazdája.

Eközben Fürtös, az imént született báránynak lassan, imbolyogva felállt. Anyja óvatosan hátsó lábaira ereszkedett, hogy kicsinye elérje a tőgyét, és kérődzni kezdett, hogy jobban meginduljon a teje. Fürtös a farkával élénken sodorgatva habzsolta a melegen csordogáló életem. Egy perc sem telt belé, és már a szája szögletén lecsurranó tej

jelezte, hogy elérte célját. Erőre kapva szétnézett, és ismerkedni kezdett az őt körülvevő, új világgal. Csetlő-botlő léptekkel elindult Jánoska felé, aki azonnal magához ölelte, és felemelte a bárányt. Kis gazdája kezéből Fürtös rálátott az egész hodályra, ahol éppen húsz juh telett. Vidám bégetéssel köszöntötte a heverésző állatokat. Jánoska óvatosan letette anyja mellé, aki nyalogatni kezdte fiacskája oldalát. Fürtös kíváncsi tekintettel követte az ajtón kilépő János gazdát és fiát.

A következő napon három, azután pedig még két bárány született. Mind az öt fehér szőrű volt.

Fürtös már megerősödve járta végig báránytársait, és örömmel köszöntötte őket. Az első két hétben mindannyian anyjuk tápláló tején éltek. Fürtös fedezte fel elsőként az illatos szénát, és meg is kóstolta. Ízlett neki a ropogós csemege. József-napra már ügyesen szálazgatott, amikor Jánoska szélesre tárta a hodály ajtaját és kiterelte a bárányokat. Fürtös nyakába kis csengőt kötött.

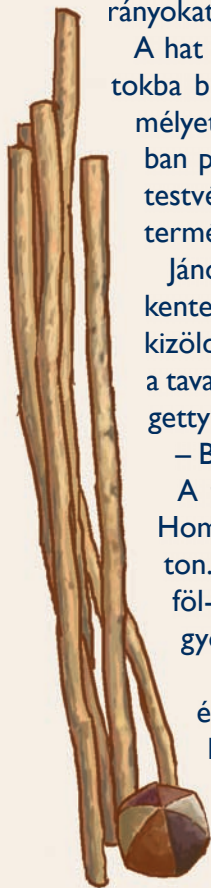
A hat bárány először hagyta el az anyját. A nap szikrázóan süttött, és halvány illatokba burkolózott szellő borzolta a gyapjukat. Fürtös magasra emelte a fejét, és mélyet szippantott a szabadság levegőjéből. Mámorító érzés töltötte el. A magasan pacsirta énekelt. A lány dallamot a szellő a bárányfelhők fölé röptette, akik testvéri szeretettel pillantottak le a réten vonuló kicsi állatokra. Az ébredező természet hangjai csönddé fonódtak össze. Békés és derűs volt a táj.

Jánoska a patak melletti rétre terelgette nyáját. A bárányok nagyokat szökentek és vidáman fedezték fel, hogy a széthajló avar szálai között már itt-ott kizöldellik a veres tippan megújult hajtása. A bodorka ropogós levelei is előbújtak a tavaszi nap hívogató melegére. Fürtös meg is kóstolt egy zsenge hajtást, és csengettyűjét megrázva örömmel bégetett oda társainak:

– Be-e jó le-ve-les. Gye-er-tek, e-gye-tek!

A falatozás után Fürtös és a másik kosbárány öklelözve próbálgatta erejét. Homlokukat játékosan összecapták, majd futóversenyt rendeztek a patakparton. Ebbe már a többiek is bekapcsolódtak. Nagyokat szökellve szaladgáltak föl-le, amíg ki nem fáradtak. Végül zihálva hevertek le a fűzfa árnyékába. Jánoska gyönyörűséggel figyelte őket.

Amíg a bárányok csöndesen pihentek, megérkeztek Jánoska pajtásai. Pista és Andris utcabeli gyerekek, Jóska és Feri pedig szintén az Alvégen laktak. Pista szorosra kötött rongylabdát tartott a kezében, a többiek pedig méteres mogyorófa botokat hoztak. Jánoskának is vágtak egyet a játékhoz.

– Adj Isten, Jancsi! Igazi juhos gazda lett belőled! – kiáltott már messziről Pista.

– Szervusztok! – üdvözölte Jánoska a pajtasait.

– Amíg itt hevernek az árnyékban a bányaid, jöhetnél velünk kanászozni. Nézd, milyen szép botot vágtam neked is! – nyújtotta felé a mogorósuhángot Andris.

– No, jól van, de ne menjünk messzire, mert ma van először a réten a kicsi nyáj! – állt rá szabódva a játékra Jánoska.

Fürtös érdeklődve figyelte a legénykéket. Jánoska lehajolt hozzá, megsimogatta a fejét, és a fülébe súgta:

– Innen el ne mozduljatok!

Jóska a patak kanyarulatában lévő homokos részt választotta, ahonnan jól ráláttak a fűzfa alatt pihenő bányanyokra. A bottal már meg is kezdte kimélyíteni az ólnak való gödröt. Addig Ferkó és Andris a közepső lyuktól két nagy lépésnyi távolságra egy kört rajzolt, amelynek mentén négy háznak való gödröt vágtak ki a botjuk végével. A homokos talajban könnyen ment az ásás.

A kikotort homok között egy méretes giliszta tekergett, és próbálta megtalálni az utat vissza a föld alá. Egy szemfüles rigó azonban észrevette, és máris munkához látott, hogy a kövér falatot bekebelelze. Éles csőrével három darabra vágta az ízletes elemózsiát, és sorban, egymás után lenyelte mindet. Elégedetten telepedett meg a közeli nyárfa alsó ágán, és vidám füttyszóval kürtölte világgá nagy szerencséjét. Fürtös először hallotta a rigó énekét, és egészen elkápráztatta a szépséges dallam.

Közben a fiúk is elkészültek a gödrök ásásával. Pista elhajította a körön kívülre a rongylabdát, majd mind az öten körülállták a középső üreget. Botjaikat beleillesztették az ólnak szánt lyukba, és háromszor egymás után ismételték:

Krumplit főzünk a disznónak,
Kását meg a malacoknak.
Hű, trüccs kanász!

Amikor harmadszorra hangzott fel a Hű, trüccs kanász!, mindenki igyekezett egy saját gödröt elfoglalni a kör peremén. Jánoska fél szemét a bárányokon tartotta. Egy gondolattal később indult el, mint a többiek, így már neki nem jutott ház. Ő lett a kiskanász. Szaladt a rongylabdához, és malacként kezdte terelgetni az ól felé. Ahogy a körhöz ért, megpróbálta Ferkó és Jóska között áthajtani a malacot, de Jóska egy jól irányzott ütéssel messzire repítette a labdát. Jánoska kezdte előlről a terelgetést. Most Pista és Andris között próbálkozott. Andris is megpróbálta a labdát elütni, de Jánoska sebesen beleszúrta botját a pillanatra üresen maradt gödörbe. Andris kénytelen volt átvenni a kanász szerepét. Ő már előrelátóbb volt, és gyors mozdulattal középre lendítette a malacot, majd utána szökkenve be is ütötte az ólba.

Újra indult a játék, de amikor Pistának is sikerült beterelnie saját rongylabdáját a középső gödörbe, már magasra hágott a nap az égen. Sugarai megtörtek a patak habjain, és apró, vakító csillagokként szikráztak a víz felett. A déli csendben még a szellő is megállt, elnémult az egész vidék.

Erősen melegük lett a fiúknak, ezért a fák árnyéka alá húzódtak. Mindenki elővette tarisznyájából a karéj kenyeret meg a darab szalonnát, és jóízűen falatozni kezdtek. Mikor éhüket elverték, újabb szórakozás után néztek.

Jánoska visszament a fűzfához, és bicskájával lekanyarított egy arasznyi ágacskát. Leheveredett a bárányok mellé, és hozzálátott fűzfasípot készíteni. A hüvelyknyi vastagságú két rügy közötti ágdarabot addig ütögette körbe a bicskája nyelével, amíg a héját egyben le nem tudta húzni. Közben dalocskával biztatta a kérget az elválásra:

Kele-kele fűzfa, bodogai nyárfa. Ki rí? Gyerek rí!
Adjunk neki botocskát, hadd csináljon sípocskát!

A kihúzott fás részből levágott egy darabot. Ferdén lemetszette, és vízszahelyezte a kéregbe. A dugó és a héj közötti részbe fújta a levegőt, úgy sípolt vele.

Fürtös megriadt az éles sípszó hallatán, és felugrott. A többi bárány is követte őt, és közelebb húzódtak a patak partjához, ahol élénk fűcsonók zöldelltek. A finom csemege hívogatta a kicsi jószágokat, és komótosan hozzákezdtek a legeléshez.

Eközben a fiúk kicsit távolabb húzódtak. Andris és Ferkó kavicsokat gyűjtött, és a nyárfa alá telepedve kapókövezni kezdtek. Andris indította a játékot. Az öt kis kavicsot leterítette maga elé.

Egyet feldobott a levegőbe, gyorsan felkapott egy másikat a földről, és a leeső kavicsot is elkapta ugyanazzal a kezével. Addig ismételte, míg az összes kavicsot föl nem szedte a földről. A játék első menetét hibátlanul teljesítette. Négy kavicsal a kezében is sikerült elkapnia a földobott követ.

Következett a második terítés. A földobott kavics mellé most egyszerre kettőt kellett felvenni a földről. Ezt kétszer kellett megismételnie, hogy mind a kezében legyen. Andris egészen idáig nem hibázott. Utána ismét terített, s először egyszerre három kavicsot vett föl. A maradék egy felvételénél azonban az egyik kavics kicsúszott a tenyeréből, ezért át kellett adnia helyét Ferkónak.

Ferkó éppoly ügyesen kapta el a feldobott kavicsokat, mint a barátja. Neki még az egyet is sikerült felvennie ott, ahol Andris hibázott. Azután egyszerre felkapta mind a négyet. Végül feldobta mind az öt kavicsot, s kézhátával igyekezett kifogni minél többet közülük. Hármát tudott megmenteni. Ezeket ismét földobta, és a tenyerével kapta el. Így övé lett a három kavics, Andris pedig eltette a maradék kettőt.

Pista talált egy szép egyenes nádszálat, és lába közé kapva a nádparipát, nyargalászni kezdett a réten. A szilaj huszár nyomán a gólyahír sárga virágairól riadt méhecskék szálltak fel. Szárnyacskaik szivárványos fények csillogtak, döngicsélésük étellel töltötte meg a mezőt.

Jóska a patak szélén az iszapos fövényből gyúrt sárpuskát. Amikor földhöz vágta, nagyot durrant. A bárányok ismét megriadtak, és nyargalva futottak vissza Jánoskához. Ám futás közben már el is felejtették, mitől ijedtek meg, és vidáman kergették tovább egymást a réten.

Így telt a délután vidám szórakozással gyermeknek, bárányoknak egyaránt. Amikor a nap már leáldozóban volt, Jánoska összeterelte kicsi nyáját, és pajtásaival együtt indultak hazafelé. Az utca végén a fiúk elköszöntek. János gazda már a ház előtt várta fiacskáját. A kis pásztor büszkén vonult be a nagykapun, maga előtt hajtva jószágait.

- Ettek-e eleget a bárányok? – érdeklődött az apa.
- Szépen legeltek, édesapám. Öröm volt nézni őket – számolt be elégedetten Jánoska.
- No, azért öröm lesz nézni azt is, ahogyan majd az anyjuk eteti meg őket – nyitotta ki a hodály ajtaját János gazda.

Fürtös szökkent be elsőként. Vidám bégetéssel köszöntötte a juhokat, és nagy megnyugvással bújt oda anyjához. Annyi élmény zsongott kicsi bárányfejében, hogy nem is tudta, melyiket mesélje először. Kezdte sorolni a rétet virágait, a fűzfa árnyát, a méhek döngését, de az anyja meleg szeretettel kínálta meg édes tejével. Fürtösnek elállt a szava, és az édes tejet mohón kortyolta magába. Végül leheveredett anyja mellé, és álomba szenderült. Végtelen mező tárult fel előtte, ahol szabadon futkározott társaival, és langyos szellő borzolta fürtjeit.

